

Nr 357.

Av herr **Ericsson** i Sörsjön m. fl., om kostnadsfri rättshjälp åt vissa arrendatorer m. fl., vid förhandling inför skiljemän.

I anledning av vid 1929 års riksdag väckta motioner beslöt riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag till sådana åtgärders vidtagande, varigenom bolagsarrendatorer och med dem likställda, för vilka särskilda sociala lagbestämmelser gälla, kunde erhålla möjlighet till rättshjälp i frågor berörande arrendeförhållanden.

Efter att länsstyrelserna givits tillfälle att avgiva yttranden över ifrågavarande riksdagsskrivelse, har Kungl. Maj:t i augusti 1933 lämnat sociala jordutredningen i uppdrag att låta verkställa erforderlig utredning i frågan. I anledning av det sålunda anförtrodda uppdraget har sociala jordutredningen låtit utarbeta och framlägga förslag, innebärande att av allmänna medel må bestridas kostnader för rådgivning i frågor som beröra arrendeförhållanden, avseende sålunda den befolkningskategori varom här är fråga, och må enligt förslaget sökande, vilken prövas vara i behov därav, erhålla sådan hjälp. Biträde, som i förslaget avses, skall innefatta råd och upplysningar, uppsättande av skrifter rörande kontrakt och dylikt, men ej utförande av rättegång eller förhandlingar inför skiljemän.

Emellertid ha ledamöterna i sociala jordutredningen icke varit eniga beträffande den del som avser, att arrendator ej skall tillerkännas kostnadsfritt biträde även vid skiljemannaförfarande. Ledamoten i utredningen redaktör H. Sten har i ett särskilt yttrande tillkännagivit en från majoriteten avvikande uppfattning på denna punkt samt i anslutning härtill hemställt, att arrendator även må äga rätt till ersättning för kostnader vid förhandling inför skiljemän.

Departementschefen har biträtt majoritetens förslag i ämnet, ehuru han visserligen medger att den av ledamoten Sten föreslagna kostnadsfria utvidgningen av rättshjälpen kunde ha visst fog för sig.

Enligt undertecknades mening synes det vara mycket önskvärt, att de medborgare det här närmast gäller tillerkännes rätt till kostnadsfritt biträde även vid förhandling inför skiljemän. Med tanke på att ensittaren enligt gällande bestämmelser äger en sådan rätt, visserligen i begränsad omfattning, synes det icke föreligga skäl att utesluta arrendatorn från den lilla förmån som kan beredas honom genom den utvidgning av rättshjälpen varom här är fråga. Den omständigheten att skiljemannaförfarande möjligen icke behöver ifrågakomma i så särdeles stort antal fall, samt utsikten att behovet av dylik hjälp kommer att minskas i den mån verkningarna av den kostnadsfria rådgivningen göra sig förnimbara, synes icke utgöra tillräckligt motiv för avslag på framställningen. För dem som möjligen

komma att befinna sig i den situationen, att de behöva sådan hjälp, torde den säkerligen vara mycket välkommen. Flera av de i ärendet hörda länsstyrelserna ha också beredvilligt tillstyrkt rättshjälpens utvidgning till att innefatta även förhandling inför skiljemän, varför det synes föreligga starka skäl för bifall till förslaget. Genom ett bifall till detsamma torde måhända någon höjning av det av Kungl. Maj:t äskade anslaget till bestridande av kostnaderna för arrenderådgivning åt arrendatorer etc. bli nödvändig.

På grund av vad ovan anförts tillåta vi oss vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte besluta sådan förändring i Kungl. Maj:ts förslag till författningsbestämmelser angående arrenderådgivning åt arrendatorer under bolag eller med dem likställda jordägare, för vilka särskilda sociala lagbestämmelser gälla, att kostnadsfri rättshjälp tillerkännes vid förhandling inför skiljemän, samt företaga den höjning av det av Kungl. Maj:t äskade anslaget i punkt 107 nionde huvudtiteln, som härigenom kan befinnas erforderlig.

Stockholm den 21 januari 1934.

Evald Ericsson

i Sörsjön.

Ernst Berg.

Nils Olsson

i Rödningsberg.

Lars Jonsson

i Haverö.

Adolf Englund.